

Пётём чăваш диктанчĕ – 2019

Чăваш чĕлхи кунне тата Раççейри театр çулне халалласа Чăваш патшалăх гуманитарнĕ аслăлăхĕсен институтĕ, Чăваш Республикин вĕренĕ институтĕ, «Хыпар» хаçат, Чăваш наци радиовĕ, Чăваш наци телевиденийĕ, Тăван радио, Чăваш Республикин наци библиотеки, И.Я. Яковлев ячĕллĕ Чăваш патшалăх педагогика университетĕ тата И.Н. Ульянов ячĕллĕ Чăваш патшалăх университетĕ «Пётём чăваш диктанчĕ - 2019» акци ирттересчĕ. Вăл **2019 çулхи ака уйăхĕн 25-мĕшĕнче** чăвашсем пурăнакан пётём тĕнчери хулапа ялта тата уйрăм вырăнсенче иртмелле. Акцин тĕп тĕллевĕ – чăваш чĕлхин пĕлтерĕшне, сумĕпе хисепне үстересси.

Задачисем:

– тĕнчере тăван кĕтесрен, тăван сĕртен, тăван чĕлхерен, тăван халăхран хакли нимĕн те суккине тепĕр хут аса илтересси;

– чăвашла сьрма пĕлнине тĕрĕслесси;

– чăвашла пĕлекен кашни сьнна хай тĕрĕс сьрма пултарнине тĕрĕсле ме май туса парасси.

2019 çулта Йĕркелĕ комитечĕ Чăваш Республикин Патшалăх Канашĕн «Республика» хаçачĕн корреспондентĕ, Раççей журналистĕсен пĕрлешĕвĕн пайташĕ, Чăваш Республикин профессионал сьравсăсен пĕрлешĕвĕн пайташĕ, Чăваш Республикин сьмрăксен премийĕн лауреачĕ **Владислав Николаев** сьравсă, журналист, куçаруçă **Тани Юн** пултарулăхне халалласа сьрнă текста суйласа илчĕ.

Иртнĕ çулсенчи диктант тексĕсене:

2013 çулта Сĕспĕл Мишши, Нестер Янкас, Фатых Карим ячĕллĕ премисен лауреачĕ, Чăваш Республикин культуран тава тивĕслĕ ёсченĕ, Чăваш халăх поэчĕ Юрий Сементер хатĕрленĕ;

2014 çулта ЧР искусствăсен тава тивĕслĕ ёсченĕ, Чăваш патшалăх премийĕн лауреачĕ Марина Карягина тележурналист сьрнă;

2015 çулта чăвашсен паллă прозаикĕ Леонид Маяксем сьрни тăрăх („Асран кайми кун“) хатĕрленĕччĕ;

2016 çулта - чăваш халăх писателĕ А. Артемьев сьрнă «Сăкăр хакĕ» повесть (Шупашкар, 1977 çул) сыпăкĕ тăрăх хатĕрленĕ ёсе суйласа илнĕ;

2017 çулта тĕнчипе паллă педагог, вĕрентекен, шухăшлавсă Г.Н. Волков академик сьрнă «Аслă ача» хайлава тĕпе хурса йĕркеленĕ;

2018 çулта чăваш халăх писателĕ А. Артемьев сьрнисенчен хатĕрленĕ текст пулчĕ.

«Пётём чăваш диктанчĕ – 2019» акци сăн-сăпачĕ пулма **Алексей Александров («Сантăр Элтиярĕ»)** Чăваш наци радиовĕн редакторне сирĕплетнĕ. Чăваш Республикинчи Тăвай районĕн Ураскаснĕ ялĕнче 1996 çулти сĕртме уйăхĕн 7-мĕшĕнче суралнă. Шупашкар хулинче пурăнат. Мĕн ачаран чăваш халăхĕн эткерĕпе кăсăкланнă. Раççей шайĕнчи тупăшусенче биологипе тата экологипе сĕршыври чи пултаруллă ачасенчен пĕри пулнă, Чăваш Ен чысне тивĕслĕ хутĕленĕ. 2012 çулта "Сурăм шăммилĕ чĕрчунсен зоологийĕ" дисциплинапа Раççейĕпе чи лайăх пĕлекен школ ачи пулса тăнă. Биологи енепе Раççейĕн пĕрлештернĕ ушкăнне кĕнĕ, тĕнче шайĕнчи олимпиада на Мытищи хулинче хатĕрленнĕ. Шкул хыçсăн сăмăллăнах Хусанти медицина университетне вĕренме кĕнĕ. Икĕ çул Тутарстан Президенчĕн "Тутарстанри пултаруллă сьмрăксем" ятарлă стипендине тивĕснĕ. Сăв вăхăтрах Тутар Республикинчи чăвашсемпе тачă хутшăну йĕркеленĕ, унти хастарсемпе чăваш сьмрăкĕсем валли ташă кăсĕсем, Сĕнĕ çул уявĕсем йĕркелес ёсе хутшăннă. Медицина университетĕнчен кайсан Тутарстанри чăвашсен "Сувар" обществăпа политика хаçатĕнче вай хума тытăннă, Чăваш патшалăх университетне вырăс тата чăваш филологийĕпе журналистика факультетĕнчи чăваш филологи уйрăмне куçан мар майпа вĕренме кĕнĕ. Паянхи кун 4-мĕш курс студентĕ, лайăх паллăсемпе кăна вĕренсе пырат.

Халĕ Чăваш Ен наци радиовĕнче "Сантăр Элтиярĕ" ятпа пĕлесчĕ. Вăл "Эткер", "Ылтăнран хаклă", "Пĕр кăкран" тата "Кала-ха" кăларăмсен ярамĕсене йĕркелесе пырат. 2018 çулта Алексей Шупашкарти Федор Павлов ячĕллĕ музыка училищине вĕренме кĕнĕ, халăх юрисене харпăрран тата ушкăнпа юрлама хăнăхтаракан уйрăмра пĕлĕ пухать. Халĕ вăл пĕрремĕш курс студентĕ. Тăрăшса ёсленĕшĕн а на Чăваш Ен наци телерадиокомпанийĕ тав хучĕпе чысланă. Музыка училищин, Халăх пултарулăхĕн сурчĕн ёс-пусне хастар хутшăннăшăн та пĕрре мар тав хучĕ илме тивĕснĕ вăл. Музыка училищинчи "Янтал" ансамбльпе Алексей республика, Раççей, тĕнче шайĕнчи тупăшусенче малти вырăнсем йышăннă.

Акцие икĕ тĕрлĕ хутшăнма пулат.

1-мĕш вариант. Хайсем пурăнакан вырăнтах сьрма кăмал тăвакансем диктант текстне **13.00** сахетре Чăваш наци радиовĕн **105 Fm** тата **72,41 УКВ** хумĕсем сьнче, «Тăван радион»

100,3 Fm хумёсем җинче тўрә эфирта итлеме пултараҗҗә. Диктант бланкне <http://chgign.ru> сайтра ырнаҗтарна. Копьютерпа Word форматпа җырна (наборлана) е алпа җырна текста сканерпа каларса диктанта вуласа пётернә хыҗҗан 10-15 минут хушшинче җак адреспа ярса памалла: chuvashsky.d@yandex.ru

2-мёш вариант. Ятарла ыранта пёлевне тёрёслес текенсене 13.00 сехетре җаканта кётетпёр:

1) И.Я. Яковлев ячёллө Чаваш патшаләх педагогика университетчән чаваш тата ырас филологийчән факультетчәнче (Президент бульварё, 19а җурт, 201-мёш, 206-мёш аудиторисем);

2) Чаваш Республикин вёренү институтчәнче (М. Горький проспекчө, 5 җурт, лару залё);

3) И.Н. Ульянов ячёллө Чаваш патшаләх университетчән ырас тата чаваш филологийёпе журналистика факультетчәнче (Университет урамё, 38 җурт, 434-мёш аудиторичән);

4) Чаваш Республикин наци библиотеки («Чаваш кёнеки» центр, 201 пўлем).

2-мёш вариантпа диктант җырма камал тунисен chuvashsky.d@yandex.ru адреспа заявка ярса памалла, җак диктант җырмалли аудиторисенчи ыран шутне, бланксене, текст вулакансен йышне палартма кирлө. Заявка форми:

Хушамат, ят, ашшө ячө е вартган ят	Миҗе җулта?	Пароль (10 сас паллинчен иртмелле мар)	Аҗта җырасшан (Шупашкарта-и (хаш пунктра) е пуранакан ыранта-и?)

Диктант җырас умён тёрёс җырмалли правиласене аса илес текенсем валли «Тёрёс җырма вёренер» заняти **ака уйәхән 18-мёшчәнче 13.00 сехетре** Чаваш Республикин вёренү институтчән 312-мёш аудиторийчәнче (М. Горький проспекчө, 5-мёш җурт) ирттереҗҗө.

Диктант текстне вулакансемпе **ака уйәхән 18-мёшчәнче 14.00 сехетре** Чаваш Республикин вёренү институтчән 312-мёш аудиторийчәнче (М. Горький проспекчө, 5-мёш җурт) заняти ирттереҗҗө.

Чаваш Республикин патшаләх тытамчәнче ёҗлекенсем, культурапа искусство ёҗченёсем, студентсемпе шул ачисем – чаваш чунла мён пур җын «Пётём чаваш диктанчө» акцие хутшанасса кётетпёр.

Телефонсем: 8(8352) 45-02-58 (Долгова А.П., Кузнецов А.В.), 8(8352) 45-99-96 (Петрова С.В.), 8(8352) 62-61-49 (Денисова Т.В.).

«Пётём чаваш диктанчө» акци җинчен тулли информации <http://chgign.ru> адреспа («Пётём чаваш диктанчө – 2019» страницара) тупма пулать.